

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. joulukuuta 2016
(OR. en)

15312/16

MIGR 214
EDUC 419
JEUN 107
SPORT 87
CULT 118
SOC 780
EMPL 526
ASILE 89

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	9. joulukuuta 2016
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	14480/16 MIGR 197 EDUC 381 JEUN 101 SPORT 82 CULT 114 SOC 713 EMPL 487 ASILE 78
Asia:	Neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät Euroopan unionissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisesta – Neuvoston päätelmät (9. joulukuuta 2016)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3508. istunnossaan 8. ja 9. joulukuuta 2016 hyväksymät neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät Euroopan unionissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisesta.

**Neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät Euroopan unionissa laillisesti
oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT

PAINOTTAVAT tehokkaan kotouttamispolitiikan tarvetta niiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille;

TUNNUSTAVAT, että lisääntyneet muuttovirrat synnyttävät uusia kotouttamishaasteita;

TOTEAVAT, että laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten tehokas kotouttaminen edistää osallistavan, yhtenäisen ja vauraan yhteiskunnan luomista, mikä on kaikkien jäsenvaltioiden edun mukaista;

PANEVAT MERKILLE Euroopan komission tiedonannon "Toimintasuunnitelma kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista varten"¹;

TOTEAVAT, että toimintasuunnitelmassa tarkastellaan kotouttamisen keskeisiä poliittisia prioriteetteja ja ehdotetaan viiteen aihekohtaiseen kokonaisuuteen jaoteltuja käytännön välineitä kotouttamisen tukemiseksi, muun muassa rahoitustukea EU:n määrärahoista, sekä kannustetaan politiikkojen koordinoimiseen kotouttamisprosessiin osallistuvien toimijoiden välillä;

PANEVAT MERKILLE Euroopan uuden osaamisohjelman ja OVAT TYYTYVÄISIÄ siinä painotettuun pyrkimykseen EU:n työntekijöiden, myös kolmansista maista tulevien, osaamisen ja pätevyyksien parantamiseksi ja hyödyntämiseksi paremmin;

¹ COM(2016) 377 final

PANEVAT MERKILLE Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta Pakolaisten kotouttaminen EU:hun², Euroopan parlamentin päätöslauselman 5. heinäkuuta 2016 pakolaisista: sosiaalinen osallisuus ja integroituminen työmarkkinoille³ sekä alueiden komitean "kansalaisuus, hallinto, institutionaaliset ja ulkoasiat" -valiokunnan lausunnon kolmansien maiden kotouttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta;

PALAUTTAVAT MIELEEN kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen nimenomaisen oikeusperustan, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 79 artiklan 4 kohdan;

VAHVISTAVAT sitoumuksensa huomioida maahanmuuttajien kotouttamispolitiikkaa koskevat yhteiset perusperiaatteet kotouttamispolitiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä erityisesti sen, että kotouttaminen on vastavuoroisen sopeutumisen dynaaminen ja kaksisuuntainen prosessi vastaanottavan yhteiskunnan ja kolmannen maan kansalaisen välillä, mistä seuraa velvoitteita kummallekin;

PAINOTTAVAT, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen eurooppalaisten yhteiskuntien perusarvojen kunnioittaminen on sosiaalisen yhtenäisyyden ehdoton edellytys Euroopan unionissa;

OVAT TYYTYVÄISIÄ kotouttamisasioiden kansallisten yhteyspisteiden roolin vahvistamiseen ja niiden kehittämiseen eurooppalaiseksi kotouttamisasioiden verkostoksi, jolla on vahvempi koordinoiva tehtävä ja vastavuoroista oppimista koskeva toimeksianto;

TUNNUSTAVAT alueellisten ja paikallisten viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan, työmarkkinaosapuolten sekä paikallisten kumppaneiden ja yhteisöjen roolin kotouttamisprosessissa, tiiviin yhteistyön ja koordinoinnin kansallisten viranomaisten kanssa sekä toimivaltajaon kunnioittamisen jäsenvaltioissa;

² SOC/532

³ 2015/2321(INI)

AIKOVAT HARKITA kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevassa toimintasuunnitelmassa ehdotettuja toimenpiteitä kunnioittaen kunkin jäsenvaltion erityistä tilannetta ja olosuhteita;

OVAT TYYTYVÄISIÄ komission pyrkimyksiin lisätä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta kotouttamiseen tarjottavia määrärahoja tällä hetkellä saatavilla olevien määrärahojen lisäksi vuosittaisen budjettiesityksensä 2017 puitteissa;

KEHOTTAVAT jäsenvaltioita:

1. osallistumaan aktiivisesti parhaiden käytäntöjen vaihtamiseen kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisessa jakamalla tietoa ja kokemuksia opintokäyntien, aihekohtaisten seminaarien, verkkotyökalujen ja vertaisoppimistoiminnan avulla erityisesti eurooppalaisen kotouttamisasioiden verkoston kautta;
2. käyttämään soveltuvin osin Euroopan uuteen osaamisohjelmaan kuuluvia työkaluja kolmansien maiden kansalaisten, kuten äskettäin saapuneiden kansainvälistä suojelua saavien pätevyyksien ja osaamisen arvioimiseksi, validoimiseksi ja tunnustamiseksi. Samalla on pidettävä mielessä, että asianomaiset neuvoston valmistelevat elimet tarkastelevat Euroopan uuteen osaamisohjelmaan sisältyviä ehdotuksia;
3. panemaan täysimääräisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) N:o 514/2014 12 artiklassa vahvistetun kumppanuusperiaatteen;
4. parantamaan kotouttamistulosten ja kotouttamispolitiikkojen seuranta ja arviointia edistämällä nykyisten työkalujen ja indikaattorien, muun muassa EU:n maahanmuuttajien kotoutumista koskevien indikaattorien (ns. Zaragozan indikaattorien) parempaa käyttöä ja jatkokehittämistä;

5. keskittämään ponnistelunsa seuraaviin toimiin kansallisten politiikkojen ja prioriteettien mukaisesti:
- a) lähtöä ja saapumista edeltävät ja aikaiset kotouttamistoimenpiteet, erityisesti ne, joilla edistetään pikaista pääsyä yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen sekä työmarkkinoille, etenkin tutustuttamis- ja kielikurssit sekä vastaanottavia yhteiskuntia koskevien perustietojen jakaminen;
 - b) tilaisuuksien tarjoaminen kolmansien maiden kansalaisille osallistua aktiivisesti jäsenvaltioiden talous-, sosiaali-, kansalais- ja kulttuurielämään; syrjinnän ja eriyttämisen torjuminen; tasa-arvoisten mahdollisuuksien tarjoaminen sekä kulttuurienvälisen vuoropuhelun ja vastavuoroisen hyväksynnän edistäminen kolmansien maiden kansalaisten ja vastaanottavien yhteiskuntien välillä;
 - c) eurooppalaisten yhteiskuntien perusarvojen, kuten demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien aktiivinen edistäminen esimerkiksi kansalaistieto-ohjelmien avulla;
 - d) yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, erityisesti kielen oppimiseen, varhaiskasvatukseen sekä epäviralliseen ja arkioppimiseen liittyvät toimet; tavanomaiseen koulutusjärjestelmään pääsyn edistäminen ja kolmansien maiden kansalaisten kannustaminen aloittamaan ja täydentämään koulutustaan sekä opettajien, kouluttajien ja nuorisotyöntekijöiden sekä kolmansien maiden kansalaisten ja erityisesti nuorten kanssa työskentelevien urheilun ja kulttuurin ammattilaisten tukeminen ja kouluttaminen;

- e) työllisyys- ja sosiaalipolitiikat; toimet, joilla edistetään kolmansien maiden kansalaisten, myös kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden integroitumista työmarkkinoille ja joilla rohkaistaan heidän osallistumistaan talous- ja yhteiskuntaelämään ottaen samalla huomioon haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien erityistilanne, sekä maahanmuuttajien yrittäjyyden tukeminen;
- f) yksityisen sektorin osallistuminen toimiin, joilla edistetään monimuotoisuuden kunnioittamista ja varmistetaan syrjimättömyys työpaikalla; tiivis yhteistyö työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa työmarkkinoille integroitumiseen tähtäävien toimien keskeisenä osana;
- g) kolmansien maiden kansalaisten tarvitsemien peruspalveluiden saatavuuden edistäminen soveltaen kokonaisvaltaista toimintamallia, joka kattaa erityisesti asumisen, terveydenhuollon, koulutuksen ja sosiaalipalvelut sekä eri elimet kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla;
- h) keskeisten toimijoiden paremman koordinoinnin varmistaminen kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä kotouttamisen valtavirtaistamiseen tähtäävät toimet kaikilla asianomaisilla päätöksenteon aloilla;
- i) vapaaehtoistoiminnan edistäminen ja tukeminen kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseksi, nuorisojärjestöt mukaan lukien;
- j) toimet, joilla edistetään kolmansien maiden kansalaisten osallistumista kulttuuri- ja urheiluaktiviteetteihin ja näiden alojen järjestöjen toimintaan keinona edistää kolmansien maiden kansalaisten ja vastaanottavan yhteiskunnan yhteyksiä, kehittää kulttuurienvälisiä taitoja ja edistää kulttuurienvälistä vuoropuhelua;
- k) vastaaminen kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien kolmansien maiden kansalaisten, kuten lasten ja erityisesti ilman huoltajaa olevien alaikäisten, naisten, vanhusten ja vammaisten erityistarpeisiin;

- l) stereotyypioiden, suvaitsemattomuuden, syrjinnän, rasismien ja muukalaisvihan torjuminen muun muassa kohdennetun tutkimuksen ja koulutuksen avulla sekä tukemalla viranomaisille ja muille sidosryhmille, kuten kansalaisjärjestöille, tiedeyhteisölle, kulttuuri-instituutioille ja yrityksille suunnattuja ohjelmia tietoisuuden ja tiedon lisäämiseksi näistä ilmiöistä ja vastauksien antamiseksi niihin;
- m) niitä haasteita ja mahdollisuuksia koskevat valistustoimenpiteet, joita maahanmuutto voi tuoda eurooppalaisille yhteiskunnille;
- n) sijoitukset politiikkoihin, joilla edistetään kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista eurooppalaisten yhteiskuntien vaurauden, yhtenäisyyden ja osallistavuuden parantamiseksi pitkällä tähtäimellä;

PYYTÄVÄT KOMISSIOTA:

1. tukemaan jäsenvaltioita kolmansien maiden kansalaisten pätevyyksien ja osaamisen arvioimisessa, validoimisessa ja tunnustamisessa, mukaan lukien äskettäin saapuneet kansainvälistä suojelua saavat henkilöt, joilla ei ole asiakirjatodisteita pätevyydestään;
2. harkitsemaan tarvetta osoittaa tulevissa talousarviomenettelyissä EU:n budjetista lisää määrärahoja kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseen sekä antamaan jäsenvaltioille ohjausta kotouttamisen tukemiseen tarkoitettujen EU-tukien maksimoimisessa;
3. varmistamaan paremman koordinoinnin ja yhteydet jäsenvaltioiden ja EU:n tason välillä sekä kotouttamiseen liittyviä aiheita käsittelevien EU:n asiantuntijaryhmien ja foorumien välillä;

4. tutkimaan mahdollisuuksia toteuttaa EU:n toimia ja tukea jäsenvaltioita seuraavissa toimissa, joita toimintasuunnitelmassa ei mainita ja joilla pyritään
- a) levittämään hyviä käytäntöjä lukutaidottomien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseksi;
 - b) edistämään median kanssa tehtävää yhteistyötä järjestämällä seminaareja tai konferensseja erityisesti kielteisten stereotyyppien torjumiseksi ja tasapainoisen käsityksen luomiseksi maahanmuuttajista julkisuudessa (aiheina mm. joukkoviestintien rooli, tiedotuskampanjat, yhteyksien edistäminen kolmansien maiden kansalaisten ja vastaanottavan yhteiskunnan välillä) sekä lisäämään tietoisuutta kulttuurin monimuotoisuuden ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun myönteisistä vaikutuksista;
 - c) tehostamaan yhteistyötä olemassa olevien neuvoston valmistelevien elinten ja komiteoiden, erityisesti koulutuskomitean, sosiaalityöryhmän, työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean kanssa, jotta maakohtaisia tietoja voidaan tarvittaessa tarkentaa kotouttamispolitiikkojen tulosten seurannan tehostamiseksi EU:n tasolla ja nykyisten menetelmien ja työkalujen parantamiseksi;
5. valvomaan tiiviisti kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevaan toimintasuunnitelmaan sisältyvien, jäsenvaltioiden tukemiseen tähtäävien EU-tason toimien täytäntöönpanoa ja raportoimaan siitä säännöllisesti neuvostolle ja Euroopan parlamentille.
-